

Fakta FIN-GAL

Längd:	8,30
Bredd:	2,40
Depl.:	3 ton
Konstruktör:	Knud H. Reimers
Byggare:	Fisksätra Varv – Fimoverken

Fin-Gal byggdes i 225 exemplar mellan 1961 och 1971 och var under åren 1963–1969 den framgångsrikaste båten i klass IV med fyra segrar i Gotland Runt, men var även väldigt framgångsrik i de flesta andra tävlingar den deltog i under glansdagarna.

Segern vid Gotland Runt 1965 blev flitigt omskriven. Tävligen gick vartannat år och varvades med Baltic Race, som även de slutade med en rad segrar.

FINGAL – från firad till fynd

Ritningarna till Fingal presenterades 1960, den blev lottbåt för KSSS året efter och stod färdig till båtutställningen samma vår. Därefter tog den seger efter seger på kappseglingsbanorna i flera år.

Text: Stefan Iwanowski Foto & arkiv: Iwanowski och Veteranbåten

HAVSKRYSSAREN FINGAL ÄR sorgligt försummad idag och inte sällan bortglömd i något hörn på varvsplanen, efter sjösättningen.

Men hittar ni en Fingal, så lägg vantarna på den. Den bli alltmer sällsynt och är en riktig klassiker.

Denna klassikers konstruktör heter Knud H. Reimers, en man som inte låg på latsidan. Sedan tidiga 20-årsåldern hade han varit involverad i båtars tillkomst och brukande. 24 år gammal övertog han A/B Hästholmsvarvet på Lidingö och drev det fram till 1951. Sedan båtmäklarfirman A/B Knud H. Reimers & Söner, A/B Motor Reimers och Knud H. Reimers Yacht, Designers & Brokers Consults.

Det är i det sistnämnda sammanhanget, som konstruktör, han är mest känd idag. Reimers var mycket engagerad på olika sätt, i debatter, i vänskaper och olika sociala sammanhang och inte minst alltså som konstruktör. Som sådan fick han 1960 en beställning från KSSS som ville ha en havskryssare att presentera som 1961 års lottbåt.

Reimers var med sin tid och hade redan 1959 skissat på en smäcker långkölad havskryssare, med ett markerat ”doghouse”. I sin första version var den 8,5 m lång, med en segelyta på 33 m² och hade bara ett, snedställt fönster i doghouset. Reimers jobbade mycket med olika lösningar och när Fin-Gal sedan presenterades på båtmässan hade hon blivit 20 cm kortare, segelytan var 30,6 m²

och doghouset hade fått två symmetriska fönster. Invändigt hade den i sin första version en vid tiden ganska vanlig lösning med förpik med två kojor, sedan garderob på var sida. Närmast ruffskottet på babordssidan var pentryt placerat, följt av en koj. På styrbords sida ett navigationsbord och därefter en koj. Under sittbrunnen fanns plats för inombordare.

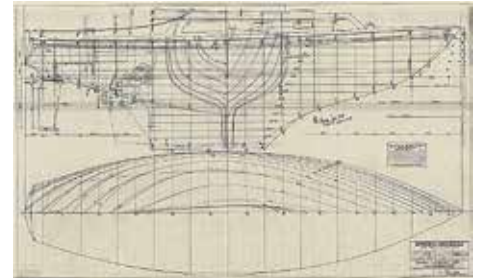
SEDAN BÖRJAN AV 1950-talet hade det talats om och experimenterats alltmer med glasfiberarmerad plast, med en rik flora av olika benämningar. Flera motorbåtar byggdes i plast, men inga segelbåtar. Det fanns en idé om att platen passade illa för segelbåtar då de skulle bli för tunga och ”stela”. Men Knud

S714 var den Fingalbåt som gjorde succé med Sven Hellström som skeppare och med Peter Norlin med i besättningen. Sedan fortsatte de segra med Fingal II och III.

En halvmodell ger en utmärkt bild av den båt vi känner som Fingal.

Denna version är daterad 1978.

Reimers, som var en flitig kappseglare med en internationell arena och fina meriter från bland annat Fastnet Race och Transatlantic Race, hade dock i de sammanhangen kunnat studera havskryssare med plastskrov och var förberedd när det nu blev aktuellt.

Torild Larsson på Fisksätra varv var, liksom Reimers, öppen för nymodigheter och hade redan 1954 premiärvisat plastmotorbåten Svalan. Att Reimers vände sig till honom för byggnationen av sin plasthavskryssare var alltså ingen slump och i Fisksättras nyöppnade fabrik i Hövik, utanför Gränna, började Fingal byggas.

Båtar i det nya materialet var ännu lite spännande och det gjordes viss poäng av framställningsprocessen och att båtarna skulle byggas i en första serie om 20 båtar som alla skulle vara "exakt lika". Att Neglingevarvet levererade riggen med mast som även den var i glasfiber enligt en metod utvecklad av Oscar Plym, togs säkert som ett kvalitetsbevis.

ETT UTTRYCK FÖR Reimers kappseglarlust och kreativitet beskrivs i KSSS presentation av sin lottbåt 1961: "Båten är avsedd att kunna deltaga i havskappsegling och som den är försedd med invändig blybarlast kan den genom ökning eller minskning av denna öka eller minska vattenlinje och deplacement och sålunda mäta in som J. O. G.-båt eller enligt klass IV efter RORC-regeln.

Utlottningsbåten är första båt i en serie på till början 20 exakt lika båtar med samma segelplan men med olika alternativ på inredning och motorinstallation."

Båtarna levererades, i tidens anda, i olika stadier av halvfabrikat och med olika inredningsalternativ. Enligt 1963 års prislista kunde man välja mellan, A: Skrovfärdig båt

för 8 000 kr, inget däck och ingen inredning, B: Skrov, däck, överbyggnad med luckor och fönster samt monterat mastskott för 15 500,

C: Samma som B, men med ingjuten kölvikt på 1 200 kg och roderinstallation. Inredningen fick köparen bygga själv. Ett färdigt alternativ fanns också för summan 35 000 kr.

Summan för B-alternativet för 15 000 kronor motsvarar cirka 233 000 kr idag.

Mottagandet på Allt för sjön (som då hade flyttat från de centralt belägna, vackra, men små lokalerna i Ostermans Marmorhallar, till S:t Eriksmässan vid Storängsbotten) var försiktigt positivt, men utlöste ingen köprusch. Fin-Gal skulle vinna sitt goda rykte och popularitet på kommande meriter.

1963, I STRÅLANDE sol och laber bris, gjorde Fin-Gal sensation då man i stor stil vann klass IV, i Gotland Runt. Besättningen bestod av rorsmannen Stig Käll, sekonden Peter Norlin, kocken Ragnar Håkansson och skeppare Sven Hellström. Medelåldern var 23 år. De var mycket nöjda med den lyckade båten men hade trimmat ytterligare genom att avstå från Sum-logg och motor som båda "stal fart", samt "burka" denna havskryssare som vore det en jolle. Ytterligare skjuts skaffade man sig genom att på var ömsesidigt av ruffskottet sätta upp röd tejp. Det betydde "Gå på, gå på, gå på!" och det var exakt vad de gjorde. 1965 upprepades succén och sedan fortsatte segertåget. Ända fram till då en ur besättningen från den lyckade Gotland Runt debuten, Peter Norlin, ställde upp med sin egen nykonstruerade Scampi 30 och skapade samma sensation som en gång Fin-Gal.

Att denna båt inte var ett hugskott framgår av antalet ritningar och det intresse Reimers ägnade den under mer än 15 år.

Den första versionen hade bara ett fönster i doghouset och kallades Figaroso.

Den senaste ritningen är daterad 1978, sju år efter att produktionen lagts ner och visar Fingal som den skulle kunna ha sett ut i en uppdaterad version, med modernare överbyggnad och negativ akter. Däremellan finns ett flertal ritningar med alternativa inredningar och andra typer av modifieringar. På ritningarna växlar namnet mellan Fin-Gal (en ordlek med det skotska uttrycket "fine girl" och namnet Fingal Olsson, en känd figur från tiden) med bland annat Fingal och Figaroso (en blink till en tidigare atlanttracevinnare). Knuds son Per seglade Fingal nummer 3 som hette Filur.

Knud Reimers sade i en intervju: "En bra segelbåt skall kunna älskas av seglaren i nöd och lust. Båten skall ge seglaren en känsla av trygghet under alla tänkbara förhållanden. Det skall vara någorlunda njutbart ombord, även när vindguden släpper ut mycket vind ur sin säck." Med Fingal lyckades han över hövan. Den är väl värd att värdas som en verklig klassiker. ☺

Båtmässan
för alla
som älskar
båtlivet!

14-16 augusti
Kliv ombord på
Södra Sveriges största
flytande båtmässa
Väggahamnen, Blekinge

Karlshamn Boat Show är årets stora mötesplats för båtentusiaster, skärgårdsälskare och alla som drömmer om livet på havet.

Den 14-16 augusti kastar vi loss för tre dagar fyllda av båtnyheter, smakupplevelser, konst, sportfiske, kustliv och fartfyllda vattenaktiviteter.

Allt om årets utställare, öppettider och program hittar du på www.karlshamnboatshow.se

Kom och upplev båtlivet på riktigt
– mitt i hamnen, på vattnet.
Välkommen till idylliska Väggahamnen.

**FRI
ENTRÉ!**

Ett flytande kulturarv

BOKEN "Ett flytande kulturarv: Så renoveras skepp och båtar" beskriver hur underhåll och renoveringar bör utföras med traditionella material och metoder, med respekt för varje skepps och båts unika historia.

– Det har märkligt nog inte funnits en omfattande handledning tidigare i hur du gör för att renovera och restaurera kulturhistoriska fartyg. Här finns praktiska beskrivningar och diskussioner i hur du kan tänka kring renoveringar, säger Jan Larsén, ordförande i Sjöhistoriska sällskapet och Stiftelsen Maritimt Kulturarv som är initiativtagare till boken.

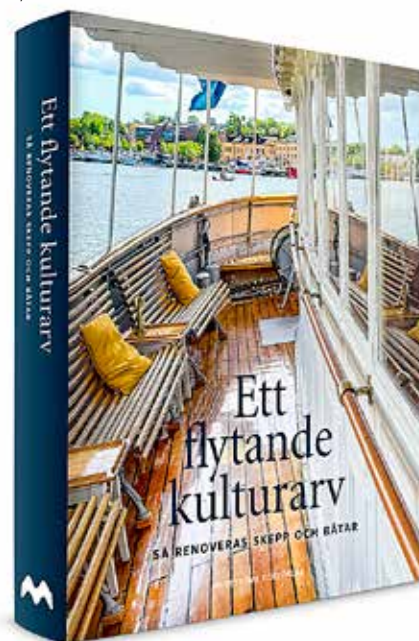
Boken riktar sig främst till ägare av kulturhistoriskt värdefulla skepp och båtar, men passar alla läsare med intresse för båtar eller kulturarv. Flera olika författare bidrar med kunskap som spänner över praktiskt hantverk, kulturmiljövård och maritim historia.

– Det är bra att tänka igenom och reflektera över vad man vill uppnå med renoveringen av ett fartyg. Boken ger en presentation av olika slags fartyg och ger läsaren en kulturhistorisk medvetenhet när man står inför en renovering av sitt äldre fartyg, säger Karolina

Matts, som är intendent på Sjöhistoriska museet och en av författarna.

Här finns prov på till exempel färgsättning och inredningar, liksom hur man upprättar en hållbar renoveringsplan och de viktiga vägval som präglar bevarandearbetet.

Medverkande författare är Anders Hörnfeldt, Bosse Lagerqvist, Jan Larsén, Fredrik Leijonhufvud, Karolina Matts, Susanne Ravani, Stellan Ridderstrand och Vicki Wenander.

Erbjudande till Båtlivs läsare: Uppdaterad Hamnguide

DEN NYA VERSIONEN av norska Hamnguidens app är förbättrad i år. Den täcker natur- och gästhamnar i Norge, Sverige (Svinesund till Höga

Kusten), Danmark och Tyskland.

Alla Båtlivs läsare får gratis tillgång till Hamnguiden på nätet via koden nedan. Läsare som tidigare har utnyttjat erbjudandet kan inte använda årets kupongkod. Det är norska Hamnguiden Online som erbjuder Båtlivs läsare detta.

För att få tillgång till databasen går du in och skapar ett Harbourguide ID: <https://www.harbourguide.com/se/subscription/>

På sida 2 under registreringen lägger du in kortinformation och väljer mellan års- eller månadsabonnemang på Hamnguiden Online. Valet spelar dock ingen roll eftersom kupongkoden gör att ingen avgift tas ut. Kupongkoden som ska användas är: HGP2026BATLIV.

<https://www.harbourguide.com/se/>

